

PRIVREMENE PREPORUKE ZA ODRŽAVANJE SAHRANA I POSLJEDNJIH ISPRAĆAJA TOKOM TRAJANJA EPIDEMIJE COVID-19

29 maj 2020

Ove se preporuke odnose na sprovođenje mjera prilikom organizovanja i obavljanja sahrana, poslednjih ispraćaja i polaganja urni, a donose se radi zaštite porodice preminule osobe, pogrebnika i ostalih prisutnih.

1. Opšte preporuke

Pojačana lična higijena. Treba izbjegavati da se rukama dodiruju usta, nos, oči i lice. Kod kašljanja i kihanja usta i nos se prekrivaju laktom ili papirnatom maramicom koju poslije treba odložiti u korpu za otpad sa poklopcem i nakon toga treba oprati ruke vodom i sapunom i/ili dezinfikovati ruke. Pri kašljanju i kihanju treba okrenuti lice od drugih osoba.

Izražavanje saučešća se vrši mimohodom, sa naklonom, bez rukovanja i ljubljenja.

Fizička udaljenost. Za cijelo vrijeme boravka u svim prostorima, uključujući dolazak i odlazak, preporučuje se održavanje fizičkog razmaka između osoba (prisutne osobe, predstavnici vjerskih zajednica i osoblje) od 2 metra. Pravilo fizičke udaljenosti ne mora se primjenjivati između članova iste porodice ili osoba koje su uobičajeno u bliskom kontaktu.

Maske za lice. Obavezno je korišćenje maske za lice ili medicinskih maski tokom boravka u javnim zatvorenim prostorima.

Evidencija. U slučaju identifikovanja javnozdravstvenog događaja – registrovanja obolijevanja od novog koronavirusa kod nekog od učesnika događaja nadležna epidemiološka služba će o tome obavjestiti javnost sa ciljem pravovremenog djelovanja i utvrđivanja kontakata.

Raspored. Osigurati dovoljan vremenski razmak između sahrana da se mogu sprovesti sve mjere čišćenja i dezinfekcija prostorija u kapeli i li drugom objektu koji se koristi za iskazivanje saučešća nakon svake sahrane, posebno uzimajući u obzir često dodirivane predmete i površine.

2. Organizacija i održavanje sahrana

Ograničavanje ukupnog broja osoba. Najveći broj osoba koji mogu istovremeno boraviti u zatvorenim i na otvorenim prostorima, uz poštovanje preporučenog fizičkog rastojanja od 2 metra između osoba, je 200 osoba.

Ožalošćene osobe koje su u samoizolaciji: Ožalošćenim osobama članovima porodice kojima je propisana mjera samoizolacije treba omogućiti dolazak na sahranu i posljednji ispraćaj. Saglasnost izdaje nadležni sanitarni inspektor na zahtjev osobe uz posebno propisane uslove osim ako osoba ima simptome bolesti.

Na sahranu ne smiju dolaziti osobe koje imaju povišenu tjelesnu temperaturu ili simptome respiratorne bolesti, čak i ako su vrlo blagi.

Svi prisutni se trebaju pridržavati propisanog razmaka od 2 metra od drugih osoba, propisanih opštih higijenskih mjera, koristiti sopstveni prevoz i koristiti medicinsku masku koja će prekriti nos i usta.

Informacija o smrti. Čitulje smiju sadržati uobičajene podatke o mjestu i vremenu održavanja sahrane, posljednjeg ispraćaja i polaganju urne.

Posluživanje i konzumacija hrane i pića se ne preporučuje osim ako se ne može organizovati na način da se poštuju mjere fizičkog distanciranja, higijene prostora, nošenja maski od strane angažovanog osoblja i adekvatnih higijenskih mjera prostora, pribora i posuđa. Zabranjeno je sliženje hrane i pića u improvizovanim objektima – šatorima.

3. Higijena prostora

Klimatizacioni uređaji, uređaji za grijanje i ventilaciju Opšta preporuka za unutrašnje prostore je provjetravanje otvaranjem prozora, a manje korištenjem ventilacionih sistema. Pri korištenju ventilacionih sistema treba posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja zamjene vazduha u zatvorenom prostoru. Treba redovno provjeravati pravilno funkcionisanje opreme za ventilaciju i izmjenu vazduha. Preporučuje se ventilacija povećanim postotkom spoljašnjeg vazduha koji cirkuliše u sistem i način rada bez recirkulacije kako bi se podsticale promjene vazduha koje smanjuju koncentraciju potencijalno zaraznih čestica.

Čišćenje i dezinfekcija prostora. Često dodirivane površine kao što su ručke na vratima, ručke na prozorima, radne površine, rukohvati, slavine u toaletima, tipke vodokotlića, prekidači za struju, zvona na vratima i druge dodirne površine koje koristi veći broj osoba neophodno je dezinfikovati prije početka sahrane. Pri planiranju rasporeda vjerskih i ugostiteljskih objekata, potrebno je obezbijediti dovoljno vremena za ulazak i izlazak osoba i u slučaju dva uzastopna događanja omogućiti dovoljno vremena za provjetravanje i dezinfekciju prostora.

Smjernice za opšte savjete za čišćenje i dezinfekciju prostora su dostupne sa:

<https://s3.eu-central-1.amazonaws.com/web.repository/ijzcg-media/files/1585233255-ciscenje-i-dezinfekcija-26032020-ijzcg.pdf>